

Dagmy Joensen
Kajmar Lindenskov

Meðan Edmund Joensen, lögmaður, og Anfinn Kallsberg, formaður í Fólka-flokkinum, samráðast um at samgongumøguleikar, hevur Sosialurin roynt at lodda dýpið í føroyskum politikki just nú.

Jógvan Mørkøre, samfelagsfrøðingur heldur, at hugsandi er best at fáa nýval sum skjótast.

- Hvi er nýval loysnin?

- Fyri tað fyrsta hevur lögmaður hevur gingið við einum brævi um nýval í lummanum síðani 26. mai. Dagfestingin skal helst bara broytast, um t.d. málið um ríkisrættarstöðuna kemur aftur í tingið. Síðani Javnaðarflokkurin fór úr samgonguni, er einki at biða eftir, sigur Jógvan Mørkøre.

Tvær bumbur undir samgonguni

- Bert tað, at Bjørn á Heygum, formaður í rættarnevndini, móguliga vil blokera málið, er ein bumba. Kemur málið kortini í tingið, fær lögmaður misálitsvátan. Nú Javnaðarflokkurin er farin úr samgonguni, er støðan enn meira hættislig fyri samgonguna, tí hon er so fastlæst, at tað neyvan vendist aftur.

- Onnur bumban er málið um bygnaðarbroytingarnar, sum Anfinn Kallsberg hevur sagt, at um lögmaður setur ættanina í verk, úttan um tingið, so fær lögmaður misálitsvátan. Har vendist heldur ikki aftur, sigur Jógvan Mørkøre.

Hann heldur eisini at lögmaður hevur rent seg fastan í málinum um bygnaðarbroytingarnar, sum hann hevur gjørt til sitt hjartamál, við at fáa Finn Norman Christensen til Føroyar at standa fyri.

- Samanumtikið er hetta helst seinasta heimastýrissamgongan, sigur Jógvan Mørkøre, og vísir á gongdina fram til sjeitiári, har eitt fast samgongumynstur hevur verið, myndað av heimastýrissamgongumvið Sambandsflokkinum, Fólkaflokkinum og Javnaðarflokkinum, og við sjálfstýrissamgongum, við Sjálfstýrissflokkinum, Tjóðveldisflokkinum og Fólkaflokkinum.

Vinstra- og høgvasamgongur

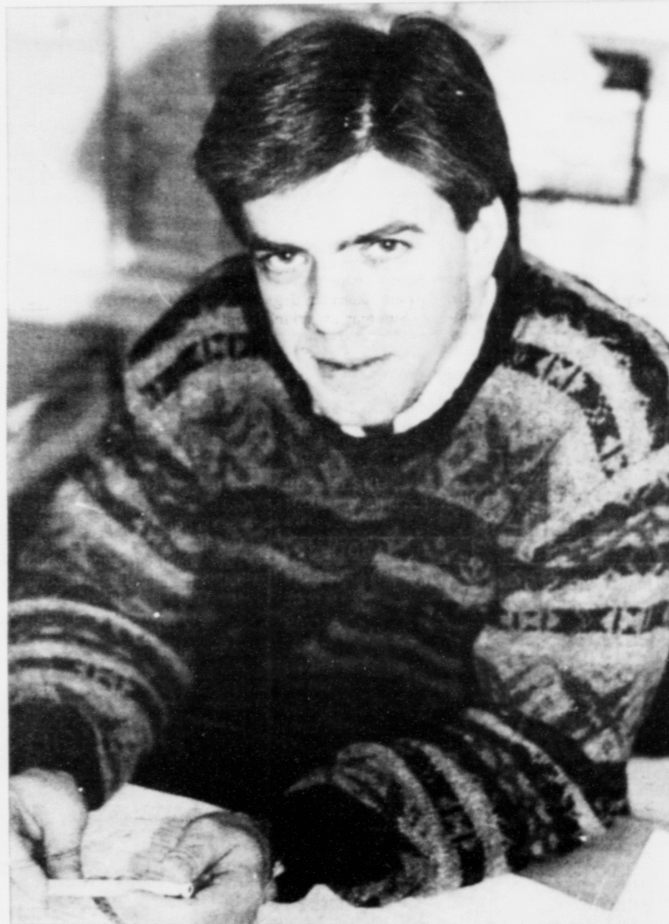
Vinstrasamgongurnar hava verið Javnaðarflokkurin, og Tjóðveldisflokkurin, og høgvasamgongurnar Sambandsflokkurin, Fólkaflokkurin og Framburðflokkurin, stundum í samstarvi við Sjálfstýrissflokk-in á báðum síðum.

- Hetta mynstrið broyttist í sjeitiárunum, tá Javnaðarflokkurin, Fólkaflokkurin og Tjóðveldisflokkurin fóru at samstarva. Hetta var nýtt í føroyskum politikki, at flokkar við mótsettum meiningum fóru at arbeiða fyri somu málum, eitt nú í

Jógvan Mørkøre, samfelagsfrøðingur:

Mest sannlíkt at vit fáa nýval

- Tað er ikki ov tíðliga við nývali, so vit aftur fáa eina arbeiðsføra samgongu, sum førir ein samdan politik, sigur samfelagsfrøðingurin m.a. um politisku støðuna í lötuni

Jógvan Mørkøre, samfelagsfrøðingur: - Tað er ein spurningur, um vit yvirhøvur kunnu sigast at hava havt nakra samgongu seinasta árið. Tí er tað ikki ov tíðliga at fáa nýval, so vit fáa arbeiðsføra samgongu, sum førir ein samdan politik

hesum føri um yvirtøkumál.

Síðani hava eisini aðrar samgongur verið, eitt nú við Sambandsflokkinum og Tjóðveldisflokkinum.

- Tað merkir, at gomlu samgongurnar ikki longur vóru so fastar, og at flokkarnir kundu finna saman tvørtur um politisku hugsjónirnar.

Núverandi samgonga var at kalla ein heimastýrissam-

gonga, grundað á at loysa trupulleikarnar í samstarvi við danir. Hetta liggur Sambandsflokkinum nærmast, og lá eisini Javnaðarflokkinum nær.

Legði rygg til ópopulerar avgerðir

- Hja Javnaðarflokkinum, ið fór til val við eitt nú at føra seg fram sum flokkur-in, ið tordi at leggja rygg til

ina og sparingar á figgjarlögini.

Sambandsflokkurin valdi samstarv við danir, við at taka heimastýrissamgonguna fram um borgarligu samgonguna.

Javnaðarflokkurin royndi at halda seg til sína støðu við avtalunum, og tí var tað náttúrligt at fara í samgongu við Sambandsflokk-in eftir seinsta val.

Hja Javnaðarflokkinum var tað ein stóru trupuleiki, at hann var vorðin so lítill. Umframt tað kom hann í mótsetning til tvey tey størstu fakfeløgini. Tað var eitt bakkast fyri flokk-in, sum annars fegin vil umboða verkamannafjöldina.

Hetta heldur Jógvan Mørkøre m.a. var við til at slita nogv uppá flokk-in.

Flokkurin broytir samstarvslínu

- Tað kann eisini sigast, at tá Javnaðarflokkurin fær nýggjan formann, innibær tað, at flokkurin samstundis fer frá tí samstarvslínu, sum hann higartil hevur ført.

Eitt nú segði Jóannes Eidesgaard, at hann einki vildi hava við Richard Mikkelsen, sum var tann sentrali persónurin í danska samstarvinum, at gera.

- Seinast kemur Marita Petersen í rættarnevndini við uppskoti um kanning av ríkisrættarstöðuni. Tað bendir á, at Javnaðarflokkurin roynir at loysa seg frá samstarvinum við danir.

- Samstundis er Javnaðarflokkurin í mótstöðu við samgonguna í málinum um bygnaðarbroytingarnar. Tað verður sagt, at ættanin er óføroysk. Somu orðing nýtti Fólkaflokkurin um saneringarnar í fiskivinnuni. Tá gjørdist Fólkaflokkurin við eitt tjóðskaparligur.

- Nú, tá Javnaðarflokkurin fer úr samgonguni, brúkar Jóannes Eidesgaard eisini orðingina um bygnaðarbroytingarnar, at tað er ein óføroysk loysn. Tað merkir, at hann leggur eina tjóðskaparliga línju, og her- við vendir sær frá samstarvinum við danir.

Stóru flokkarnir

standa til framgongd
Jógvan Mørkøre sigur, at ein mógulig samgonga, í staðin fyri tað heimastýrissamgongu, sum nú hevur rent seg fast, kundi verið eitt landsstýri líkt teimum í sjeitiárunum, við Javnaðarflokkinum, Tjóðveldisflokkinum og Fólkaflokkinum. Um tað verður nýval, so standa teir triggir stóru flokkarnir til framgongd. Teir eru í lötuni 15 limir, og tí er tað meira sannlíkt, at hesir flokkar vilja royna nýval, áðrenn teir taka við stýrinum.

Hann heldur ikki, at ein borgarlig samgonga kemur upp á tal nú, av tí at teir klandraðust so illa um málsoðini, tá borgarliga samgonguskjalið fyri tveimum árum síðan skuldi standa sína roynd. Tí fer Fólkaflokkurin neyvan upp í samgonguna beinanvegin, men nýðist at spæla við, tí tann móguleikin er útiðstýr við nýggju samráðingunum.

- Tá er frægari við nývali, tí úttan luttøku av teimum stóru flokkunum fáa vit onga samgongu kortini, sigur Jógvan Mørkøre.

- Teir smáu flokkarnir tosa um, at tað er ábyrgdarleyst at hava val í ótið, men tað er skiligt, tí vandi er fyri, at teir ikki at sleppa inn aftur.

Ein spurningur um nøkur samgonga var

Jógvan Mørkøre heldur ikki, at neyðugt er at drála við nývali, so farast kann undir veruligar samráðingar fyri at fáa skil á politisku støðuni.

- Tað er ein spurningur, um vit yvirhøvur kunnu sigast at hava havt nakra samgongu seinasta árið. Bert tað, at landsstýrið fór til Danmarkar at samráðast við tveimum uppleggum í fjør, umframt at politikarar hava tosað um figgjarlögina í hálvt ár, úttan tó at hon er fingin upp á pláss, er tekin um, at eingin samgonga hevur verið.

- Tí er tað ikki ov tíðliga at fáa nýval, so vit fáa arbeiðsføra samgongu, sum førir ein samdan politik, sigur Jógvan Mørkøre.